

Avaleht>Otsige õigusvaldkonna spetsialisti>Leia ekspert

Leia ekspert

Rumeenia

I. Ekspertide nimekirjad ja registrid

Rumeenias kantakse eksperdid nimekirja spetsialiseerumise alusel. Ekspertide registrid teeb kohtutele kättesaadavaks justiitsministeerium ja neid peavad tsiviilkohtud või kriminaalkohtud. Nimekirjad on kättesaadavad [siin](#).

Ekspertidele antakse volitused ja nad kantakse registrisse pärast justiitsministeeriumi korraldatud eksamit.

Kohtueksperti staatuse saamiseks peab kandidaat vastama järgmistele tingimustele:

ta peab olema Rumeenia kodanik, Euroopa Liidu liikmesriigi või Euroopa Majanduspiirkonda kuuluva riigi kodanik või Šveitsi Konföderatsiooni kodanik;

ta peab oskama rumeenia keelt;

tal peab olema täielik õigusvõime;

ta peab olema lõpetanud eriala, milles ta eksperdieksami sooritab, ja ta peab tõendama seda diplomiga;

tal peab olema sellel erialal vähemalt kolmeaastane töökogemus;

tema tervislik seisund peab võimaldama eksperditööd teha;

tema kohta ei ole tehtud kandeid karistusregistris ning tal on hea ametialane ja sotsiaalne maine;

ta tunnustatakse justiitsministeeriumi korraldatud eksamil edukaks.

Rumeenias võivad Rumeenia kodanikega võrdsetel tingimustel eksperdi staatuse saada muu Euroopa Liidu liikmesriigi või Euroopa Majanduspiirkonda kuuluva riigi kodanikud ja need Rumeenia kodanikud, kes on omandanud vajaliku kutse kvalifikatsiooni mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Majanduspiirkonda kuuluvas riigis.

Ekspertid võib registrist kustutada, kui nad seda soovivad, kui nad ei vasta enam nõuetele või kui pädev asutus nii otsustab.

II. Eksperti kvalifikatsioon

Selleks et ennast eksperdiksi nimetada, peavad eksperdid olema kutseliidu liikmed.

III. Ekspertide tasustamine

1. Tsiviilmenetlus

Eksperti ametisse nimetamise kohtumääruses sätestatakse eksperti tasud ja vajaduse korral ettemakse sõidukulude katmiseks. Kohus võib paluda eksperdil koostada teatava aja jooksul ekspertiisiga seotud kulude prognoos.

Tõendi tasu maksmise kohta esitab see menetluspool, kellele kohtumäärus oli siduv, kohtu kantseleisse viie päeva jooksul alates eksperti nimetamisest või kohtu kehtestatud tähtaja jooksul. Kohus võib tasusid suurendada kuni aruande esitamiseni.

2. Kriminaalmenetlus

Ekspertil on õigus saada ekspertiisi tegemise eest tasu. Tasu suuruse määrab prokurör või kohus vastavalt juhtumi iseloomule ja keerukusele ning eksperti kantud kuludele.

IV. Ekspertide vastutus

Ekspertid vastutavad üldise lepingu- ja deliktiõiguse kohaselt. Nad on kohustatud katma võimaliku vastutuse erialase vastutuskindlustusega.

Tehniliste kohtuekspertide suhtes, kes on süüdi eksperdina töötamise käigus toime pandud väärkäitumises, võib tehnilise kohtuekspertiisi keskasutuse peaekspert kohaldada järgmisi distsiplinaarkaristusi, olenevalt toimepandud süüte raskusest:

kirjalik hoiatus;

kohtuekspertiisi tegemise õiguse peatamine kolmest kuust ühe aastani;

kohtueksperti staatuse tühistamine.

V. Lisateave ekspertiisimenetluste kohta

Peamised Rumeenias kohtuekspertiisi suhtes kohaldatavad õigusnormid on Rumeenia tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklid 330–331. Lisaks kohaldatakse Rumeenia kriminaalmenetluse seadustiku artikleid 172–191.

Ekspertid kantakse nimekirja spetsialiseerumise alusel. Ekspertide registrid on avalikud ja need avaldatakse justiitsministeeriumi veebisaidil.

Registrisse kandmiseks peavad eksperdid esitama taotluse.

1. Ekspertide nimetamine

Rumeenia **tsiviilõiguses** on sätestatud, et nimetada võib kas ühe eksperti või kolm eksperti. Eksperte võivad nimetada kohus ja menetluspool.

Menetluspoolad võivad kokku leppida ühe eksperti nimetamises. Kui nad kokku ei lepi, määrab eksperti kohus avalikul istungil ekspertiisibüroo koostatud ja edastatud nimekirjast juhuvaliku alusel.

Rumeenia **kriminaalõiguses** on sätestatud, et määrata võib ainult ühe eksperti. Eksperti võib määrata kohus kohtuprotsessi ajal ja prokurör kriminaaluurimise etapis. Üldiselt määrab prokurör või kohus ühe eksperti. Ainult olukordades, kus on vaja eri valdkondade teadmisi, määratakse kaks või enam eksperti.

Selleks kasutatakse sama registrit nagu tsiviilkohtumenetlustes. Nii kriminaal- kui ka tsiviilkohtumenetlustes kehtivad ekspertidele samad nõuded.

a) Eksperti määrab kohus

Kui asjassepuutuvaid fakte on võimalik tuvastada vaid spetsialisti abiga, on tsiviil- või kriminaalkohtul õigus määrata ekspert kas *ex officio* või menetluspoolde sõnaselge taotluse alusel. Sel juhul vastab ekspert kuni kindla kuupäevani kohtu või prokuröri esitatud küsimustele. Ekspert peab kohtule teatama, kui tal tekib huvide konflikt. Kohtu määratud ekspertidel on juurdepääs toimikule.

b) Eksperti nimetavad pooled

Rumeenias on mitut liiki menetluspoolte nimetatud eksperte:

menetluspoolte või süüdistatavate taotlusel nimetatud volitatud sõltumatud eksperdid (kriminaalmenetluse seadustiku artikli 172 lõige 8)

laborite või spetsialiseeritud asutuste ametlikud eksperdid

volitatud sõltumatud riiklikud eksperdid

välismaalt tulnud eksperdid (kriminaalmenetluse seadustiku artikli 172 lõige 8).

Kui ükski volitatud ekspert ei ole kättesaadav, võib kohus küsida arvamust ühelt või mitmelt vastavas valdkonnas tegutsevalt isikult või spetsialistilt (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 330 lõige 3), kes on seega kohtuvälised eksperdid ja eksperttunnistajad. Kohtu määratud eksperdi tegevust kontrollivad menetluspoolte nimetatud eksperdid. Menetluspooled ei saa eksperti nimetada, kui kohus ei ole eksperti määranud (kriminaalmenetluse seadustiku artikli 173 lõige 4). Eksperttunnistajad on spetsiaalsete teaduslike või tehniliste teadmistega tunnistajad, keda küsitleb kohus.

Ekspertidel on õigus keelduda ekspertiisi tegemisest samadel põhjustel, nagu tunnistajad võivad keelduda ütluste andmisest.

2. Menetlus

a) Tsiiviilmenetlus

Eksperti arvamus ei ole kohtunikule siduv. Eksperti ainus kohustus on esitada aruanne. Ekspertidel lubatakse olla menetluse ajal menetluspooltega kontaktis. Kohtu määratud eksperdid vajavad selleks kohtu luba.

i. Ekspertiaruanne

Rumeenia ekspertiisimenetluses esialgset ekspertiaruannet ei nõuta. Põhiaruande saab esitada ainult kirjalikult. Ekspert peab aruande esitamisel järgima teatavat struktuuri.

Kui ekspertiaruannet on vaja täpsustada või täiendada või kui ekspertide arvamused on vastuolulised, võib kohus paluda kas *ex officio* või menetluspoolte taotlusel ekspertidel oma aruandeid täpsustada või täiendada.

Kohus võib poolte taotlusel või *ex officio* tellida veel teise ekspertiisi, kui selleks on mõjuvad põhjused. Sellise ekspertiisi teeb mõni teine ekspert, mitte esialgse aruande koostanud ekspert. Kohus otsustab vabalt, millised põhjendused ta kohtuotsuse aluseks võtab.

ii. Kohtuistung

Kriminaalsüüdistuse menetlemise või kohtuprotsessi käigus võib eksperti ära kuulata eeluurimiskohtunik või kohus prokuröri või poolte taotlusel või *ex officio*, kui kuulamine on vajalik eksperti leidude või järelduste selgitamiseks.

Kui ekspertidel on võimalik oma arvamust kohe avaldada, kuulatakse nad tsiiviilkohtumenetluses ära kohtuistungil samade reeglite alusel nagu tunnistajad ja nende arvamus protokollitakse.

b) Kriminaalmenetlus

Kui prokurör või kohus leiab, et ekspertiis on puudulik ja puudusi ei saa kõrvaldada eksperti ärakuulamisega, annab kohus *ex officio* või poolte taotlusel samale ekspertile korralduse teha lisaekspertiis. Kui sama eksperti ei ole võimalik määrata, tellitakse veel teine ekspertiis.

Prokurör või kohus tellib uue ekspertiisi, kui ekspertiaruande järeldused on ebaselged või vastuolulised ja neid puudusi ei saa parandada eksperti ärakuulamisega.

Siin esitatud teave on kogutud projekti „Leia ekspert“ („Find an Expert“) käigus riikide kontaktisikutelt, kelle on valinud

[Euroopa asjatundlikkuse ja ekspertide instituut \(EEEI\)](#).

Viimati uuendatud: 22/09/2020

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.